

گزارش «شرق» از اختلال در روابط تجاری و اقتصادی ایران و امارات و تبعاتی که برای دو کشور به دنبال خواهد داشت

طلاق تجاری تهران و ابوظبی

شرق: شعله‌های آتش جنگ در خلیج فارس دامن دو شریک بزرگ تجاری را گرفته است. امارات پس از جنگ برای فروش نفت خود به دیواره سخت تنگه هرمز برخورد کرده است و رکود صنعت گردشگری را تجربه می‌کند و از آن سو، ایران روابط تیره و تار را با یکی از بزرگ‌ترین شرکای تجاری خود تجربه می‌کند؛ همسایه‌ای که حدود یک‌سوم تجارت ایران را در دست داشت و با شبکه بزرگ و خیره‌کننده مالی، تحریم‌های اقتصادی ایران را دور می‌زد. حالا جنگ باعث رویگردانی این دو شریک تجاری و همسایه از یکدیگر شده تا آنجا که ایران اجازه تردد نفتکش‌های اماراتی از تنگه هرمز را سلب کرده و این کشور به‌صراحت اعلام کرده است تمام مرادوات تجاری و ترانکش‌های مالی با ایران را تا اطلاع ثانوی قطع می‌کند. خط و نشان‌های دوطرفه‌ای که مشخص نیست چه وضعیتی را برای آینده اقتصاد دو کشور رقم می‌زنند.

توقف مبادلات تجاری امارات با ایران

شامگاه سه‌شنبه ۲۷ مرداد ۱۴۰۵ وزارت دفاع امارات گزارش داد دو موشک بالستیک شلیک‌شده از ایران را شناسایی کرده که یکی از موشک‌ها به خارج از آب‌های سرزمینی این کشور و دیگری در آب‌های امارات سقوط کرده است. در توضیحات وزارت دفاع امارات همچنین آمده بود ارزیابی‌ها نشان می‌دهد هدف این موشک‌ها، کشتی‌های عبوری از تنگه هرمز بوده‌اند. ساعاتی پس از این گزارش، وزارت خارجه امارات متحده عربی اعلام کرد تمام مبادلات تجاری و ترانکش‌های مالی با ایران تا اطلاع ثانوی متوقف می‌شود. غفراء الحاملسی، مدیر ارتباطات راهبردی وزارت خارجه امارات گفت: «با توجه به تشدید تنش‌های منطقه‌ای که صلح و امنیت منطقه‌ای و بین‌المللی را تضعیف می‌کند، تمام تجارت، مبادلات تجاری و ترانکش‌های مالی با ایران تا اطلاع ثانوی متوقف شده است». این مقام اماراتی در عین حال «همه ادعاها درباره وضعیت روابط اقتصادی میان امارات متحده عربی و جمهوری اسلامی ایران» را رد کرد، اما توضیح بیشتری در این باره نداده است. با این حال ایران ادعای امارات مبنی بر شلیک موشک بالستیک به حریم این کشور را رد کرد و اسماعیل بقایی، سخنگوی وزارت خارجه آن را «ادعایی بی‌اساس» توصیف کرد. این مقام وزارت خارجه ایران در ادامه تأکید کرده است: «این رفتار امارات خلاف اصل حسن همجواری و مخل تلاش‌های جاری برای تقویت اعتماد بین کشورهای منطقه و جلوگیری از تشدید ناامنی در منطقه است».

تصمیم اخیر امارات برای توقف تمام مبادلات تجاری و ترانکش‌های مالی با ایران در شرایطی رخ می‌دهد که در ماه‌های گذشته اخبار ضدونقیضی از مبادلات تجاری ایران و امارات منتشر می‌شود. در بحبوحه جنگ و بالاگرفتن تنش در خلیج فارس، امارات در واکنش به حملات ایران به امارات، سفیر خود را فراخواند و بیمارستان و مدارس ایرانی در این کشور را تعطیل کرد. امارات همچنین به‌صورت گسترده مجوز اقامت ایرانیان را باطل کرد.

اخبار ضدونقیض از روابط تجاری دو کشور

ایران در مقابل با اشاره به پایگاه‌های نظامی آمریکا در این کشور، امارات را به رفتاری خلاف حسن همجواری متهم کرده و دلایل حملات به این کشور را هدف قراردادن پایگاه‌های نظامی آمریکا خوانده بود. با تمام این احوال در زمان امضای تفاهم‌نامه ۶۰روزه بین ایران و آمریکا، اخباری از رفتارهای آشتی‌جویانه ایران و امارات شنیده شد. در همین زمینه روزیتر نوشت امارات با در دسترس قرارگرفتن میلیاردها دلار برای ایران موافقت کرده است. براساس این گزارش، دو منبع به روزیتر گفته بودند امارات ۱۰ میلیارد دلار در اختیار ایران می‌گذارد و دو منبع دیگر رقم مورد توافق را ۲۰ میلیارد دلار اعلام کردند. ماجرا به همین‌جا محدود نشد و سایت‌های ردیاب هواپیما از نشست و برخاست هواپیماهای تشریفاتی اماراتی در فرودگاه مهرآباد خبر دادند و برخی گمانه‌زنی کردند این هواپیماها بسته‌های پول نقد را به ایران منتقل کرده‌اند، اما این اخبار هرگز تأیید نشد و امارات اعلام کرد هیچ‌کدام از دارایی‌های مسدودشده ایران را آزاد یا منتقل نکرده یا نقشی در تسهیل انتقال پول به ایران نداشته است. از آن سو برخی از ایرانیان ساکن امارات خبر دادند ابطال مجوز اقامت آنها بازنگری شده است و برخی ایرانیان توانسته‌اند اجازه سکونت در امارات را دوباره دریافت کنند.

در ۲۶ خرداد امسال هم فارس خبر داد ورود لنج‌های ایران به سه بندر امارات آغاز شده است. براساس این خبر، آژانس دریایی شناورهای چوبی دب، وابسته به مؤسسه بنادر، کمرک و منطقه آزاد امارت (PCFC)، با ارسال بخش‌نامه‌ای رسمی به نمایندگان کشتیرانی، شرایط و مدارک جدید مورد نیاز برای ورود لنج‌های چوبی ایرانی به بنادر دب را ابلاغ کرد. پیش از این فعالیت و تردد شناورهای ایرانی به امارات متوقف شده بود اما پس از آن فعالیت لنج‌ها به سمت سه پایانه «اسکله دیره»، «بندر حمیره» و «واترفرانت مارکت» مجاز شد. در ششم‌تیر ۱۴۰۵ هم ایرنا به نقل از محمدصادق قانزاده، معاون خدمات تجاری سازمان توسعه تجارت ایران، از فعال‌سازی مجدد مرادوات تجاری میان ایران و امارات از مسیر بندر جبل‌علی خبر و توضیح داد: «بندر جبل‌علی یکی از مهم‌ترین بنادر ترانزیتی جنوبی کشور امارات با ایران است که عمده تجارت با ایران از این طریق انجام می‌شد اما در جریان جنگ تحمیلی سوم، حمل و ترانزیت کالاها از این بندر متوقف شد و آمارهای مختلفی از رسوب کانتینرهای ایرانی در این بندر وجود دارد زیرا تاجار ایرانی در ماه‌های گذشته به دلیل شرایط جنگ توانسته‌اند کالاهای خود را ترخیص کنند و اکنون پس از بازگشت آرامش نسبی به منطقه، شاهد ترخیص کالاها و کانتینرها از این بندر به ایران هستیم».

ماجرا به همین‌جا ختم نشد و گاه اخباری از توقیف یا حمله به نفتکش‌های اماراتی در تنگه هرمز شنیده می‌شد. از آن سو برخی گزارش‌ها حاکی از آن بود که برخی کشورهای عربی منطقه از جمله امارات و عربستان به تأتیک‌هایی برای دورزدن محدودیت‌های تنگه هرمز روی آورده‌اند که این تأتیک‌ها نه‌تنها شامل خط لوله‌های انتقال نفت از خشکی به دریا نمی‌شود، که عبور چراغ‌خاموش از تنگه هرمز را هم شامل می‌شود. بلومبرگ در این زمینه گزارش داد: «شرکت نفت ابوظبی محموله‌های LNG را روی نفتکش‌هایی باکبری می‌کند که برای عبور از تنگه هرمز، سیگنال ردیابی AIS خود را خاموش می‌کند تا شناسایی نشوند. این تأتیک اجازه می‌دهد صادرات LNG از جزیره داس ادامه پیدا کند. این روش پیش‌تر توسط عربستان هم استفاده شده است».

امارات: بزرگ‌ترین شریک تجاری ایران

ابهام در وضعیت تجارت ایران و امارات در شرایطی است که این کشور در سال‌های گذشته به یکی از کلوگاه‌های مهم تجارت ایران تبدیل شده بود و

گزارش

رئیس هیئت‌مدیره انجمن برنج کشور به «شرق» خبر داد

افت محسوس تقاضای برنج و مواد غذایی

رئیس هیئت‌مدیره انجمن برنج کشور از کاهش قابل ملاحظه تقاضای برنج در بازار خبر داد و به «شرق» گفت با کاهش قدرت خرید مردم، تقاضای برنج در بازار به‌شدت کاهش یافته است و مردم از خریدهای میان‌مدت به خریدهای کوتاه‌مدت روی آورده‌اند و میزان برنجی که تهیه می‌کنند معمولاً به اندازه نیاز روزانه یا هفتگی است. به گفته محمد مختاریانی، کاهش تقاضای برنج به حدی بوده که برای برنج تازه‌برداشت‌شده کشاورزان، مشتری چندانی وجود ندارد و افت تقاضا در بازار سبب شده است کمبود در بازار ایجاد نشود. این مقام صنفی تأکید می‌کند بازار غذا معمولاً آخرین بخش از بازار بود که با موج‌های تورمی و کاهش قدرت خرید متأثر می‌شد اما در حال حاضر فشار تورم به معیشت مردم به حدی است که افت محسوس تقاضا برای انواع غذا و کالاهای اساسی در کشور قابل لمس است. محمد مختاریانی، رئیس هیئت‌مدیره انجمن برنج کشور، در یک نشست خبری در اتاق بازرگانی تهران اعلام کرد: «در سال‌های گذشته، واردکنندگان کالا را وارد و عرضه می‌کردند و ارز مربوط به آن با فاصله زمانی مشخصی پرداخت می‌شد و این فاصله بسته به شرایط فروش نفت و وصول منابع ارزی نوسان داشت، اما معمولاً پرداخت‌ها در یک بازه دو تا سه‌ماهه انجام می‌شد. با آغاز جنگ اوکراین و افزایش شدید قیمت جهانی کالاهای اساسی، هزینه تأمین این کالاها به شکل قابل توجهی افزایش یافت و منابع پیش‌بینی‌شده در بودجه دیگر با هزینه واقعی واردات همخوانی نداشت که همین امر به مرور کسری منابع ایجاد کرد و زمان پرداخت ارز از چند ماه به چهار تا پنج و حتی شش ماه افزایش یافت که بر این اساس واردکنندگان در سال‌های گذشته با استفاده از اعتباری که نزد تأمین‌کنندگان خارجی داشتند و همچنین برخی تسهیلات و وام‌های ارزی توانستند فعالیت خود را ادامه دهند، اما طولانی‌شدن دوره پرداخت، به‌تدریج فشار بیشتری بر شرکت‌ها وارد کرد». مختاریانی ادامه داد: «از اواخر سال ۱۴۰۳ این شرایط دشوارتر شد و هم‌زمان با محدودیت منابع و تأخیر در وصول درآمدهای ارزی، فاصله زمانی پرداخت‌ها افزایش بیشتری پیدا کرد و در سال گذشته نیز بارها از سوی مسئولان وعده داده شد مطالبات ارزی واردکنندگان تا پایان سال تعیین‌تکلیف می‌شود، اما ادامه تأخیرها موجب شد بخشی از تأمین‌کنندگان خارجی دیگر حاضر به ارائه اعتبار نباشند و توان مالی برخی شرکت‌های داخلی نیز کاهش پیدا کند». او با بیان اینکه طی دو سال گذشته تشنگ‌ها و واردکنندگان کالاهای اساسی خواستار اصلاح یا حذف سازوکار موجود ارز ترجیحی بوده‌اند، افزود: «مشکل فعالان اقتصادی این بود که ارز به نام واردکننده تخصیص داده می‌شد، اما در موعد مقرر در اختیار او قرار نمی‌گرفت؛ در عین حال واردکننده باید کالا را با ضوابط و قیمت‌گذاری تعیین‌شده عرضه می‌کرد و حدود ۱۱ تشکل فعال در این حوزه طی این مدت در مکاتبات مختلف اعلام کرده بودند ادامه این شیوه از نظر ساختار تجارت امکان‌پذیر نیست و باید سازوکار تأمین ارز تغییر کند».

رئیس هیئت‌مدیره انجمن برنج کشور درباره میزان مطالبات ارزی واردکنندگان توضیح داد: «براساس بررسی‌های انجام‌شده، حدود ۴۰۷ میلیارد یورو مطالبه ارزی واردکنندگان احصا و برای تعیین‌تکلیف آن، کمیته‌ای در چارچوب ماده ۱۳ تشکیل شده است و در برخی گروه‌های کالایی، واردکنندگان تا ۱۸ ماه پس از ورود و فروش کالا در همچنان توانسته‌اند ارز مربوط به آن را دریافت کنند. بخشی از تأمین کالا در این مدت با اتکا به اعتبار تجاری ایرانی نزد فروشندگان خارجی انجام شده است؛ اعتباری که طی سال‌ها شکل گرفته و از دست‌رفتن آن می‌تواند آثار بلندمدتی برای تجارت کشور داشته باشد». مختاریانی یکی از مشکلات سیاست‌گذاری بازار برنج را اختلاف در آمار تولید داخلی دانست و گفت: «در مقاطعی، برآوردهایی از تولید بیش از دو میلیون و ۷۰۰ هزار تن برنج داخلی ارائه شد، درحالی‌که فعالان این حوزه رقم واقعی را به مراتب پایین‌تر می‌دانستند. ازاین‌رو برنامه‌ریزی واردات بر مبنای آمار نادرست تولید می‌تواند به کمبود و نوسان قیمت منجر شود؛ زیرا اختلاف چندصد هزار تنی در برآورد تولید، میزان نیاز به واردات را به‌طور جدی تغییر می‌دهد. همچنین محدودیت واردات برنج پاکستانی و تأخیر در تخصیص ارز نیز از عوامل تشدیدکننده ناسامانی بازار در مقاطع گذشته است». این مقام صنفی درباره خبرهای مربوط به ورود برنج آمریکایی به بازار ایران بیان کرد: «حجم این واردات بسیار محدود و نزدیک به صفر بوده و احتمالاً از مسیرهایی مانند رویه‌های مرز نشینی وارد شده است. حجم موجود به اندازه‌ای نیست که بتواند تأثیر معناداری بر بازار برنج کشور داشته باشد». او درباره ادعاهای مطرح‌شده درباره میزان آرسنیک این نوع برنج افزود: «بدون وجود نمونه و آزمایش معتبر، نمی‌توان درباره کیفیت با میزان آرسنیک آن اظهار نظر قطعی کرد». رئیس هیئت‌مدیره انجمن برنج کشور گفت: «با توجه به بارندگی‌های مناسب، پیش‌بینی می‌شود وضعیت تولید امسال نسبت به سال گذشته بهتر باشد، ازاین‌رو انتظار بروز بحران جدی در بازار برنج وجود ندارد و در صورت وقوع افزایش قیمت برنج، احتمالاً در محدوده تورم عمومی اقتصاد خواهد بود و نشانه‌ای از جهش خارج از عرف در این بازار دیده نمی‌شود».

خبر

پیش‌فروش خودرو مشروط شد

سخنگوی شورای رقابت خودروسازان از ابطال مصوبه ۴۷۳ این شورا و اصلاحات بعدی آن با رأی دیوان عدالت اداری و به درخواست خودروسازان خبر داد و گفت: با ابطال این مصوبه، امکان طرح شکایت درباره اجرای آن منتفی است.

سپهر دادجوی توکلی، سخنگوی شورای رقابت، در گفت‌وگو با ایسنا گفت: با وجود تلاش‌ها و رایزنی‌های این شورا، با رأی دیوان عدالت اداری و براساس درخواست خودروسازان، متأسفانه مصوبه ۴۷۳ و اصلاحات بعدی شورای رقابت ابطال شد. به گفته توکلی، با توجه به ابطال مصوبه شورا از سوی دیوان عدالت اداری، امکان طرح شکایات درباره اجرای مصوبه ۴۷۳ شورای رقابت منتفی است. او افزود: در مصوبه ۴۷۳ و اصلاحات بعدی که توسط دیوان باطل شده، در پیش‌فروش خودرو مبلغ اولیه پرداختی مشمول تورم احتمالی نمی‌شود؛ اما با این ابطال، خودروهای داخلی و مونتاژی ملزم به رعایت این موضوع نبوده و مصرف‌کننده بهای خودرو را چه در مدل پیش‌فروش و چه در مدل مشارکت در تولید باید به قیمت روز بپردازد. گفتنی است شورای رقابت در جلسه مردادماه ۱۴۰۰ و با موضوع شرایط ثبت‌نام و قرعه‌کشی خودرو و شرایط پیش‌فروش و ثبت‌نام خودروهای انحصاری مشمول دستورالعمل قیمت‌گذاری مصوبه ۴۷۳ را تصویب کرد. براساس این مصوبه، در صورتی که مراجع ذی‌صلاح با پیش‌فروش خودرو موافقت کنند، میزان افزایش قیمت احتمالی در زمان تحویل براساس نسبت پیش‌پرداخت مشتری محاسبه می‌شود؛ به این معنا که بخشی از قیمت خودرو که مشتری در زمان ثبت‌نام و به عنوان پیش‌پرداخت به خودروساز پرداخت کرده است، از هرگونه تورم یا افزایش قیمت احتمالی در این دوره بوده و فقط بخش باقی‌مانده قیمت خودرو مشمول تورم خواهد شد. همچنین پیش‌فروش فقط برای خودروهایی مجاز بود که قیمت رسمی آنها از قبل تعیین شده باشد و خودروهای فاقد قیمت مصوب امکان پیش‌فروش نخواهند داشت.

طریق بازار درهم امارات تأمین می‌شود. در بسیاری از معاملات، یوان چین ابتدا در امارات به درهم و سپس به دلار یا سایر ارزها تبدیل می‌شد. هزاران شرکت ایرانی یا وابسته به ایرانیان در دب‌ی و مناطق آزاد امارات، در حوزه‌های حمل‌ونقل، تسویه ارزی، خدمات بانکی و تأمین مالی تجارت فعالیت می‌کردند و شبکه‌ای گسترده از شرکت‌های واسطه و صرافی‌ها را شکل داده بودند.

درهم‌تنیدگی منافع دوهمسایه

حالا در این شرایط، امارات ایران را به توقف تمام مبادلات تجاری و ترانکش‌های مالی تهدید کرده است. فرشید فرزانگان، رئیس پیشین اتاق ایران و امارات، به «شرق» می‌گوید اختلال در روابط اقتصادی ایران و امارات بسیار هزینه‌بردار است، چراکه امارات در سال‌های گذشته یکی از دو کلوگاه مهم ایران برای دورزدن تحریم بوده است و جایگزینی آن در تجارت کشور نه‌تنها به‌سهولت امکان‌پذیر نیست، که هزینه‌های بیشتری به اقتصاد کشور تحمیل می‌کند. او توضیح می‌دهد اگر بخواهم در یک مثال ساده و عینی بگوییم چگونه جایگزینی امارات هزینه قابل توجهی به اقتصاد کشور تحمیل می‌کند، می‌توانم به هزینه حمل یک کانتینر کالا از امارات به ایران اشاره کنم که بیش از جنگ حدود چهار هزار دلار بود اما پس از جنگ و انسداد تنگه هرمز به حدود هشت هزار دلار رسیده است. پس از اختلال در روابط تجاری ایران و امارات، کشور تصمیم گرفت بندر مرسین ترکیه را جایگزین بندر جبل‌علی امارات کند. در این بندر هزینه تمام‌شده حمل یک کانتینر کالا برای ایران حدود ۱۰ هزار دلار تمام می‌شود. این موضوع به آن معناست که با وجود ریسک جنگ در تنگه هرمز، هنوز هزینه حمل کالا از امارات ارزان‌تر از حمل کالا از ترکیه تمام می‌شود.

فرزانگان تأکید می‌کند این مثال فقط یک قلم از هزینه‌هایی است که جایگزینی امارات در تجارت ایران تحمیل می‌کند و با وسعت حجم تجاری بین دو کشور، هزینه‌های جایگزینی این کشور برای اقتصاد ایران قابل توجه می‌شود. در عین حال باید توجه داشت این هزینه‌ها یک‌طرفه نیست و امارات هم بابت حذف ایران هزینه سنگینی متحمل می‌شود، چراکه تنش در روابط دو کشور سبب شده است اقتصاد گردشگری امارات به کلی زمین‌گیر شود یا حجم سرمایه‌گذاری‌های ایرانیان در این کشور قابل توجه است و امارات به‌راحتی نمی‌تواند از سرمایه‌گذاری ایرانیان چشم‌پوشی کند و در واقع منافع اقتصادی دو کشور درهم‌تنیدگی زیادی دارند.

رئیس پیشین اتاق ایران و امارات همچنین در ادامه توضیح می‌دهد پس از جنگ و تنش در روابط دو کشور، امارات به‌صورت سخت‌گیرانه فقط به تاجار و فعالان اقتصادی و همچنین مهاجران ایرانی اجازه سکونت داده که هیچ وابستگی به دولت و حاکمیت ایران نداشته باشند و فعالیت تجاری لنج‌ها هم محدود به تجارت سنتی و بومی منطقه است که سال‌هاست بین دو کشور ریشه‌دار است و امارات قادر به حذف آن نیست. فرزانگان در عین حال تأکید می‌کند منافع سیاسی و اقتصادی همسایگان با یکدیگر درهم‌تنیدگی گسترده دارد و هیچ‌کس از طرفین نمی‌تواند به‌راحتی آن را انکار کند. بنابراین من فکر می‌کنم دو کشور باید در روابط خود تجدیدنظر و زمینه را برای صلح و آشتی با یکدیگر فراهم کنند. البته باید تأکید کرد حسن همجواری با همسایگان و شرکای تجاری به‌ویژه در مرادوات اقتصادی نباید به وابستگی تجاری کشور به یک یا چند شریک بینجامد و ایران باید ضمن رفع تنش‌های خارجی و رفع تحریم، به تنوع شرکای تجاری دست پیدا کند.

سالن کنفرانس و

سالن آمفی تئاتر

وحدت

مناسب برای مراسم‌ها و همایش‌ها

ویژگی سالن‌ها

ظرفیت سالن آمفی تئاتر ۳۵۰ نفر

ظرفیت سالن کنفرانس ۴۵ نفر

سیستم‌های نورپردازی و تهویه مطبوع

تجهیزات صوتی و تصویری پیشرفته

مناسب همایش‌ها، دوره‌های آموزش، سمینارها
کارگاه‌ها و مراسم‌های رسمی

هماهنگی جهت رزرو

۱۰۵ داخلی ۲۲۹۴۷۰۱۴

۲۲۹۴۰۳۰۸

ارتباط مجازی:

۰۹۳۰۴۶۶۱۵۳۹

آدرس:

میدان هروی، خیابان مجید افشاری (ساقدوش)،
بوستان دهم، پلاک ۱۱

سایت
charityvahdat.ir

باانتخاب سالن‌های وحدت،

تجربه‌ای حرفه‌ای و به‌یادماندنی رقم زنید.

